

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر

گروه هنر

مصوب سیصد و بیست و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر

گروه: هنر

رشته: پژوهش هنر

دوره: کارشناسی ارشد

کمیته تخصصی:

گرایش:

کدرشته:

شورای عالی برنامه ریزی درسی صد و بیست و چهارمین جلسه مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر که توسط گروه هنر تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره رادرسه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تأسیس می شوند و بنابر این تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی میباشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه کارشناسی ارشد پژوهش هنر در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی و برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

رأی صادره سیصد و بیست و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸
در خصوص برنامه آموزشی کارشناسی ارشد پژوهش هنر

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر که از طرف گروه
هنر پیشنهاد شده بود با اکثریت آراء تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجراست.

رأی صادره سیصد و بیست و چهارمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۵/۶/۱۸ در مورد
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر صحیح است بمورد اجرا گذاشته شود.

دکتر سید محمد رضا هاشمی گلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تأیید است.

دکتر هادی ندیمی

رئیس گروه هنر

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی جهت اجرا ابلاغ می شود.

سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

" بسم الله الرحمن الرحيم "

" مشخصات کلی "

" دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر "

۱- تعریف و هدف :

دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر یکی از دوره‌های آموزش عالی است که هدف آن تشویق و ترغیب تفکر در مقوله ، هنر ، رشد خلاقیت‌های هنری و ارتقاء سطح بینش هنری در فرهنگ اسلامی است .
امید می‌رود با اجرای این دوره گام‌های مؤثری در تقویت حوزه‌های آموزشی و پژوهشی هنر و تالیف و تصنیف در زمینه‌های هنری و جهت یابی و تصحیح حرکت‌های هنری جامعه اسلامی برداشته شود.

۲- طول دوره و شکل نظام:

طول متوسط دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر ۲/۵ سال یا ۵ نیمسال است بر تمامی دانشجویانی که از دوره‌های کارشناسی رشته‌های هنر وارد این دوره می‌شوند لازمست تعداد ۹ واحد را بعنوان دروس پیشنیاز (کمبود) طبق جدول شماره (۱) بگذرانند. دانشجویانی که از رشته‌های غیر از هنر* در این دوره پذیرفته می‌شوند می‌بایست علاوه بر دروس مندرج در جدول شماره (۱) دروس جدول شماره (۲) را ، (جمعا " حداکثر تا ۲۷ واحد) به عنوان پیشنیاز بگذرانند.

۳- تعداد واحدهای درسی :

کل واحدهای درسی این دوره ۳۲ واحد به شرح زیر است :

دروس اصلی و تخصصی	۱۳ واحد
دروس اختیاری	۹ واحد
رساله نهائی	۱۰ واحد
جمع	۳۲ واحد

۴- ضرورت و اهمیت :

مقوله هنر، نبض فرهنگ هر جامعه پویا و غنی است و هویت ملی - اعتقادی - اجتماعی هر جامعه منسجم به وضوح در آثار هنری آن جامعه منعکس است . از این روست که هنر و مباحث هنری ، در فرهنگ کهن و ریشه‌دار ایران ، خصوصا " پس از

انقلاب اصیل اسلامی مورد هجوم جدی بیگانگان قرار گرفته است . ایجاد دوره‌هایی که بتوانند زمینه ساز تحقیق و تحقق آمال فرهنگی و احیاء هویت‌های اصیل جامعه در وادی حساس " هنر " باشد از اهمیت بسیار برخوردار است .

۵- نقش و توانائی فارغ التحصیلان :

فارغ التحصیلان این رشته می‌توانند در دانشکده‌های هنر به تدریس اشتغال ورزیده و در مراکز تحقیقات هنری نیز بعنوان محقق متکفل کار تحقیقی شوند.

۶- آزمون ورودی :

برای فارغ التحصیلان رشته‌های هنر آزمون ورودی مطابق جدول راهنما آزمون ورودی تحصیلات تکمیلی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل به انجام خواهد رسید و برای فارغ التحصیلان رشته‌های غیر از هنر علاوه بر موفقیت در آزمون فوق احراز توانائی در یکی از رشته‌های هنری ملاک پذیرش خواهد بود. ^{نحوه} تشخیص توانائی هنری در کتابچه آزمون فوق اعلام خواهد گردید.

---

* : برای فارغ التحصیلان کلیه رشته‌های کارشناسی غیر هنر ورودیه رشته کارشناسی ارشد هنر به شرط قبولی در آزمون ورودی عمومی واحراز صلاحیت عملی بلا مانع است .

جدول شماره (۱) : دروس پیشنهادی - رشته کارشناسی ارشد پژوهش هنر*

برای ورودی از رشته‌های هنری

پیشنیاز یا زمان راشه درس	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
	۵۱	۵۱	۳	آشنائی با فرهنگ و ادبیات ایران	
	۵۱	۵۱	۳	زبان تخصصی (۱)	
	۵۱	۵۱	۳	زبان تخصصی (۲)	
			۹	جمع	

*: گذراندن دروس این جدول برای دانشجویان پذیرفته شده از رشته‌های غیر هنری نیز ضروری است.

جدول شماره (۳) : دروس اصلی رشته کارشناسی ارشد پژوهش هنر

کد درس	نام درس	تعداد			پیشنیاز/زمان
		واحد	جمع	ساعت	
			نظری	عملی	راشه درس
	کارگاه روش تحقیق	۳	۶۸	۳۴	
	حکمت هنر اسلامی	۲	۲۴	۳۴	
	مطالعات تطبیقی هنر (۱)	۳	۵۱	۵۱	
	مطالعات تطبیقی هنر (۲)	۳	۵۱	۵۱	
	آشنایی با آراء متفکران در باب هنر	۲	۳۴	۳۴	
	پروژه نهایی	۱۰			
		۲۳			
	جمع				

جدول شماره (۴) - دروس اختیاری * رشته کارشناسی ارشد پژوهش هنر

کد درس	نام درس	تعداد		
		واحد	جمع	ساعت
	آشنائی با هنر و تمدن شرق	۳	۵۱	۵۱
	بررسی و تحلیل مکاتب هنری	۳	۵۱	۵۱
	جامعه شناسی هنر	۳	۵۱	۵۱
	.....			
	.....			
	.....			
	جمع	۹		

* : دروس اختیاری جمعا " ۹ " واحد می باشد . شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه می تواند دروس اختیاری را از میان دروس ویژه دکترای پژوهش هنر و دروس پیشنهادی جدول شماره (۴) انتخاب و ارائه نماید.

"آشنائی با فرهنگ و ادبیات ایران"

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف :

- آشنائی با خصوصیات فرهنگ ایران در ادوار تاریخی با تکیه بر ادبیات

هر دوره

"زبان تخصصی (۱) (۲)"

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان تخصصی (۱)

هدف:

- توانا نمودن دانشجویان به ترجمه و تدوین مطالب و موضوعات در

امور تحقیقاتی

سرفصل دروس:

در تداوم زبان تخصصی اول دانشجویان اقدام به ترجمه و تدوین متون

به زبان خارجی انتخابی خواهند نمود.

در این درس کتب و مقالات مناسب با راهنمایی مدرسین انتخاب و

جهت خواندن ترجمه، خلاصه برداری و نقد و بررسی مورد استفاده

قرار خواهد گرفت. نتیجه کار بصورت گزارشات کتبی و توضیحات

شفاهی دانشجویان ارائه خواهد گردید.

" کارگاه روش تحقیق "

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: ندارد

هدف:

- آشنائی عملی با مبانی و روشهای تحقیق

سرفصل دروس:

آشنائی با مبانی و کاربرد روشهای تحقیق از جمله روش تحقیق کتابخانه‌ای، تحقیق عملی و میدانی و روشهای آماری و نمونه‌گیری و همچنین کاربرد کامپیوتر در افزایش سرعت و دقت روشهای تحقیق ذکر شده.

مدرسین این درس می‌بایست با عنایت به زمینه تخصصی رشته دانشجوی مطالب را در قالب پروژه‌های عملی ارائه نمایند. دانشجویان با مشارکت فعال در امر یادگیری و انجام تمرینهای مناسب، محتوای نظری درس را در عمل تجربه کنند و برای بکارگیری را آن روشها در پروژه‌های تحقیقاتی آینده آمادگی لازم را کسب نمایند.

" مطالعات تطبیقی هنر (۱) و (۲) "

تعداد واحد: ۳ واحد (جمعا ۶ واحد)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

- آشنائی دانشجویان به رابطهٔ مابین جهان بینی و تجلیات هنری در فرهنگ های مختلف از طریق تطبیق آثار مختلف هنری در طول تاریخ

سرفصل دروس:

سیردر مقولات ، مفاهیم ، نمادها و... مختلف در هنر در طول تاریخ ، مقایسه و تطبیق آثار هنری گوناگون در فرهنگها و زمانهای مختلف و تحلیل وجه اشتراک و افتراق آنها با رجوع به جهان بینی و آرائی که منجر به ظهور این آثار گشته اند .

مدرس این درس میبایست با انتخاب نمونه های شاخص و متعدد هنری در فرهنگهای متفاوت و ارائه آنها زمینه حضور و مشارکت فعال ذهنی دانشجویان را در درس فراهم نماید .

تقسیم درس به دو درس سه واحدی در ۲ نیمسال توسط گروه آموزشی و مدرسین درس تعیین می گردد .

"آشنائی با آراء متفکران در باب هنر"

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف:

- ایجاد وسعت نظر در باب تعاریف و معانی هنر از طریق آشنائی با

آراء متفکران جهان درباره هنر در یک سیر تاریخی است.

سرفصل دروس:

در این درس دانشجویان با آراء متفکران (اعم از فیلسوفان، نویسندگان، هنرمندان، نظریه پردازان و...) در باب هنر آشنا می‌شوند. در این درس مدرس با برگزیدن متفکرین از ادوار مختلف تاریخ از دوران باستان تا عهد معاصر و کوشش در ارائه‌های نمونه‌های آثاری که در ارتباط با آن نگرش خاص بوده‌اند دانشجویان را در جریان سیر تحول تفکر هنری در طول تاریخ قرار می‌دهد. مباحثه، تحلیل و تطبیق نظریه‌ها با مشارکت معالنه دانشجویان، و ارتقاء قدرت تحلیل مباحث نظری هنر از اهم مقاصد این درس بشمار می‌رود.

"پایان نامه (پروژه نهائی)"

تعداد واحد: ۱۴ واحد

پیشنیاز : همه دروس قبلی

هدف :

- جمع بندی مجموعه اطلاعات و توانائی های کسب شده گذشته دانشجوی دریک پروژه تحقیقی که منجر به ارائه نظری جدید در حوزه مورد نظر خواهد شد.

سرفصل دروس:

با توجه به تحقیقی بودن دوره و اهمیت خاص پایان نامه با تعداد ۱۴ واحد درسی لازمست موضوع ، کیفیت و کمیت کار تحقیقی پایان نامه متناسب با آن انجام پذیرد . اصول کلی که می بایست در پایان نامه رعایت گردد به شرح زیر خواهد بود:

۱- موضوع کار تحقیقی متناسب و در رابطه با سوابق تحصیلی دانشجوی در دوره کارشناسی و علاقه مندی او از یکطرف و ارتباط با نیازها و کمبودهای رشته او در زمینه های مربوطه باشد. لازمست هر پروژه نهایتاً "مقوله خاص و نوینی را در حوزه مربوطه عنوان و مورد بحث قرار داده و نتیجه مشخص و قابل استفاده ای را ارائه نماید.

۲- پس از تعیین موضوع و تأیید استاد راهنما دانشجوی گزارشی مقدماتی شامل چهارچوب های تئوریک ، فرضیه ها ، روش تحقیق ، فهرست مطالب کلی تحقیق ، فهرست منابع و اطلاعات کلی لازم در موضوع پیشنهاد نماید .
۳- با توجه به اهمیت کیفی و کمی تحقیق لازمست موضوع در مقاطع مختلف توسط اساتید مربوطه هدایت و کنترل گردیده و در صورت تأیید ادامه یابد . کنترل کیفیت کار ، روش تحقیق ، منابع و ماخذ ارائه شده و محتوای تحقیق از ارکان لازم در پروژه نهائی دانشجویان خواهد بود . پیشنهاد می گردد در مقاطع مختلف همراه با گزارشات کتبی تعدادی سمینار نیز در زمینه کار خود ارائه نماید .

۴- انتخاب اساتید راهنما و نحوه قضاوت پروژه طبق آئین نامه های مربوطه انجام خواهد گرفت در راهنمایی دانشجویان حتی الامکان از اساتید محقق و کارآزموده و آشنای به زمینه های موضوع پروژه استفاده خواهد شد. انتخاب موضوع می تواند از انتهای نیمسال اول صورت گیرد.